

Det stora badrummet har ljuskällor infällda i den piedestal badkaret står på.

Nygammmalt

En sörmländsk herrgård från 1700-talet har återfått sin ursprungliga identitet, bland annat med hjälp av flera renoverade badrum där Kolmårdsmarmor och Borghamnskalksten bär upp gestaltningen.

TEXT **PETER WILLEBRAND** FOTO **NIKLAS JOHANSSON**

För arkitekten Dina Hermelin började uppdraget med en förfrågan om att göra om fyra badrum i den sörmländska gården från tidigt 1700-tal. Men när restaureringen och renoveringen väl inleddes växte uppdraget. Det blev till slut sju badrum, tre wc och hela övriga gården.

– Ägaren ville återskapa så mycket som möjligt av husets ursprungliga epok. Allt som inte tillhörde den tiden plockades bort eller revs ut, hela tiden med den varsamma ambitionen att släppa fram husets själ i vår moderna tid, säger Dina Hermelin.

Bland annat knäckades väggarna ner till teglet, elen drogs om och plastmatorna i badrummen försvann.

– Allt från kakelugnsmästare till finsnickare har arbetat med att återskapa och komplettera inredningen. De har bland annat skapat nya paneler och friser efter originalmönster. Många detaljer har också kunnat återbrukas, som grindar och räcken.

STENARBETENA I BADRUMMEN är omfattande och har genomgående utförts i gråbrun Borghamnskalksten och Kolmårds- marmor där olika bearbetningar som borstad, lågerhuggen och krysshamrad skapar stora variationer och nyanser – men även funktioner.

– Kolmårds- marmor i golvet vid det stora badkaret är till exempel krysshamrad för att ge underlaget friktion. Bearbetningarna understryker verkligen vilket levande material sten är och vilka olika funktioner den kan fylla.

Dina Hermelin anlätade också en duktig ljussättare för att framhäva de olika bearbetningarna.

– Det finns bland annat infällda ljuskällor i duscharnas hyllor och i den piedestal som badkaret står på.

Valet av stensorter föregicks av noggranna utvärderingar av stenprover och besök i brotten för att hitta just de partier som ägaren och Dina Hermelin sökte.

Projekt: 1700-talsherrgård i Sörmland.

Beställare: Privat.

Arkitekt: Dina Hermelin.

Stenentreprenör: Gullbergs MMVIII.

Stenleverantör: Borghamns Stenförädling.

▲ Krysshamrad Kolmårds- marmor för bästa friktion i golvet vid badkaret.

▲ Totalt har sju badrum och tre wc renoverats.

– Det kan ju vara stora variationer i ett och samma brott. Där hade vi stor hjälp av Borghamns Stenförädling, bland annat med att hitta blocket som senare blev det massiva handfatet i Kolmårds- marmor.

ETT MODERNT BADRUM ska uppfylla hela andra krav än vad ett motsvarande utrymme gjorde för 300 år sedan. Det ställer extra krav på en inredning som sömlöst ska förena två så olika epoker.

– Vi har fått anpassa oss till utrym- mena och hitta lösningar som skapar rymd och ljus i de mindre badrummen

under taket, där golv och väggar är i kalksten. I slutänden handlar det om att lägga tid på att släppa fram det traditio- nella hantverket. Och det har verkligen fått utrymme i det här projektet, vilket även resultatet visar.

Dina Hermelin lyfter särskilt fram det nära samarbete som hon hade med smeden i projektet.

– Han arbetade med samma metoder som man använde förr i tiden, och det gick heller inte att se någon skillnad på de nya och de äldre detaljerna. Det var fascinerande att följa den processen, säger hon. ■

